

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE DOLENJSKIH OKRAJEV

TEDNIK ZA POLITIČNA, GOSPODARSKA IN KULTURNA Vprašanja

LETNO II. — STEV. 46.

NOVO MESTO, 17. NOVEMBRA 1951

CETRLETNA NAROCNINA 75 DIN

IZHAJA VSAKO SOBOTO

Izobrazba je najtrdnejše bogastvo

Pričeli se bodo dolgi zimski večeri, ko človek ne ve, kaj bi pravzaprav počel. Kmečka dela bodo opravljena in ne bodo več terjala toliko moči kmečkega človeka. Ljudska prosveta je za ta čas preskrbelna prav zanimive reči. Prav zdaj so pričela prosvetna društva in ostale množične organizacije delati načrte, kako bodo zapošlite ljudi, in sicer tako, da bodo imeli nekaj od tega.

V mesecih, ki so pred nami, si človek lahko marsikaj koristnega pridobi. Kar poglejmo malo okrog sebe. Kmečka dekleta in žene si žele dobro gospodinjiti, pripraviti dobro jed z malimi stroški, rade bi kaj slišale o čiščenju oblike itd. Zrazen vsega tega pa bi spoznale še kaj o našem gospodarstvu, prilikah v svetu in še marsikaj druga. In bodimo odkriti, iz šolskih let je marsikatera že precej pozabila; treba se bo spet spomniti in obnoviti znanje.

Poglejmo naše vinograde in sadnjake, poglejmo našo živinorejo in še kaj okrog kmečkega gospodarstva. Stari bi radi zvedeli, če je kaj novega, mladi pa bi se radi naučili, kar jim bo potrebno za kasnejše gospodarjenje. Kapar napada naše sadnjake, živino nadlegujejo bolezni, na polju tudi ni vse dobro; v zimskem tečaju bi vse to premotrili in spoznali nove načine kmetovanja.

Marsikje pa že vse to znajo, pa bi se radi naučili še kaj drugega. Mogoče pletenja, mogoče izdelovanja predmetov iz ličkanja ali vrbovih šibic. Vse bi šlo kasneje v denar od predpravnika, po do lepih cekarčkov in copat. Vemo, da ste tudi o tem že velikokrat premislili, pa stopite sedaj k učitelju ali učiteljici in ji povejte, da bi radi izkoristili zimski čas z učenjem raznih prepotrebnih reči.

Skrb Partije za vsestranski razvoj Bele krajine

V preteklem tednu se je novoizvoljeni plenum okrajnega komiteja KPS v Črnomlju zbral k prvemu posvetovanju in obravnaval vrsto važnih nalog za vsestranski razvoj, organizacijsko in ideološko krepitev Partije v Beli krajini. Krajevi komiteji in v osnovne partijske organizacije bodo uresničevali sprejeti sklep, ki so predstavljeni v sklepovih za njihovo življensko izvajanje.

Člani okrajnega komiteja so na prvem zasedanju plenuma razpravljali o organiziranju študijskih sestankov, prirejanju predavanj s področja političnih, gospodarskih in ostalih vprašanj, o vetrernih seminarjih, ljudskih univerzah, knjižnicah, razstavah in podobno. Pozimi bodo v raznih krajih prirejani gospodinski in podobni tečaji, na katerih bodo tudi predavanja o zadružništvu. Člani Partije se bodo z odgovornosti pripravljati na zbirke volivcev, delavnici pa bodo tudi v svetih in komisijah državljanov. Vso skrb je treba posvetiti pripravam za volitve novih frontnih odborov. Osnovne partijske organizacije se morajo skrbno izogneti slehernega sektanta, pripravljale pa bodo v bodoči tudi odprte partijske sestanke predvsem v podjetjih in ustanovah. Ljudje naj spoznajo, da dela Partije le v korist napredku in vsestranskega razvoja okraja in posameznih krajev. V tovarnah in delavnicah morajo začeti delavški sveti svoje pravo življjenje. Vso skrb je treba posvetiti tudi demobilizancem in jih vključevati v delo organizacij na terenu.

—rf—

V TEKMOVANJU ZA DAN NASE VOJSKE JE DOBILA ENO IZMED PREHODNIH DARIL TUDI

TEKSTILNA TOVARNA V BRŠLJINU

V četrtek 7. novembra so priredile enote Prehodnih daril tudi tekstilne tovarne v Bršljinu, kjer so vse strani pota brnenje strojev. Na levem strani pota brnenje strojev. Nodbenega napisa ni, ki bi povedal, kaj se tu dela; domačini pa vedo povedati, da teko tu stroji tkalnice Mestnega ljudskega odbora Novo mesto, ki je dobila v kleti več kot le skromne prostore.

Bezjed pogled v to — eno izmed številnih podjetij MLO pove marsikaj: na majhnem, neprimerinem prostoru je načrtan deset tkalskih strojev, ki teko že več kakor dve leti po šestnajst ur na dan. Strezijo jim vedno nasmejane tovarische, ki z budnimi očmi spremiščajo hitjenje vsake nitke na strojih, samo da bi bili izdelki čim boljši. To je eden izmed naših najboljših delovnih kolektivov, pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Poleg teh tečajev pa bodo še drugi, kakor to pač zahteva kraj in njegov gospodarski razvoj.

Kaj nam daje le enostransko sliko. Kaj bi naj bolj temu vzrok? Vsekakor bi se dalo z večjim zanimanjem dosegči večji uspeh. V tem oziru so Sentjernejčani najboljši, takoj za njimi pa Smarješki sektor.

Prav gotovo se bodo tem pametnim vasem priključile še druge, ker ne bodo hotele zaostajati. Ni še vse, da znamo delati z rokami, ampak preprečimo, da posebno v današnjih časih, da znamo temeljito premisliti in pretehtati stvar, predno je pričenimo graditi. In še nekaj: čisto drugačen se nam bo zdel svet, če si bomo razstirili obzorje in tudi naše novo življivoce nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Eta stvar pa pri vseh teh tečajih ne sme izostati in to je ozki film in skloptikon, kar bo vsekakor poživel delo tečajev in dvignilo njihov uspeh. Oboje je preskrbel Okrajni odbor Ljubljanske prosvete in bo dal na razpolago.

Presenetla pa dejstvo, da se priglašajo v tečajev po večni dekleta in žene,

Kako boste izkoristili dolga zimska večera? Tako kot ti, ki jih vidite na sliki, ki so se organizirali večerni tečaj, kjer zvedo mnogo koristnega! Le tako in spomladni boste veseli, da ste se tako odločili.

prosvete naredili poseben načrt, v katere bo razporejena celotna snov tečaja.

Spošljeno kmetijske tečaje bodo imeli v Šmihelu pri Novem mestu, Bršljinu, Poljanah skupno s Podhosto, St. Petru, St. Jerneju in v Orehotnici. Tudi ti tečaji bodo imeli delne načrte.

Izbogačevalne tečaje pripravljajo v Drči in v Šmihelu pri Žužemberku.

Večerne gimnazije bodo imeli v St. Jerneju, kjer se posebno zanimajo za delavci novo ustanovljene tovarne "Upor" in zadružne mizarske delavnice, pa v Toplicah na Dolenjskem in Žužemberku.

Poleg teh tečajev pa bodo še drugi, kakor to pač zahteva kraj in njegov gospodarski razvoj.

J. Z.

Sami si bodo zgradili novo tovarno

Tkalnica v Novem mestu — eno najboljših podjetij lokalne industrije

Ce zavijete po cesti iz Šmihela proti Skrjanem, zasišite v kleti večje stavbe na levem strani pota brnenje strojev. Nodbenega napisa ni, ki bi povedal, kaj se tu dela; domačini pa vedo povedati, da teko tu stroji tkalnice Mestnega ljudskega odbora Novo mesto, ki je dobila v kleti več kot le skromne prostore.

Bezjed pogled v to — eno izmed številnih podjetij MLO pove marsikaj: na majhnem, neprimerinem prostoru je načrtan deset tkalskih strojev, ki teko že več kakor dve leti po šestnajst ur na dan. Strezijo jim vedno nasmejane tovarische, ki z budnimi očmi spremiščajo hitjenje vsake nitke na strojih, samo da bi bili izdelki čim boljši. To je eden izmed naših najboljših delovnih kolektivov, pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če govoril z upravnikom podjetja, vedno nam bo dorzelo lažje in uspešnejše.

Blago za perilo — izdelek mestne tkalnice, dobro poznano na trgu naših tkalnic, dobre poznano na trgu naših tkalnic, saj ga prodajajo skoraj po vsej Jugoslaviji. Stroji so pripravljeni tudi za tkano flanelo, s katero med naših najboljših delovnih kolektivov pravi predsednik MLO tovarša Jož Udrovič; to pa lahko ugotovi tudi vsak meščan, če obiše delavke podjetja ali če go

Našim vinogradnikom

Česte napake in bolezni mladih vin

V mladem vnu se vršijo razne prirodne spremembe, pri površnem kletjanju pa opazimo često nezaželjene in za vino kvarljive spremembe. Mlada vina so zelo občutljiva in podvržena raznim napakam in boleznjim. Pojavljajo se vedno takrat, kadar prideleki ni bil dobro spravljen oziroma vključen. Zelo pogoste napake dolenskih vin so: duh po plesni, po žveplju, rjavačenje ter črenjenje vina in kamovost vina.

Duh na plesen je lahko dvojnega izvora. V vino je lahko prisel s plesnim grozdom, lahko pa je plesna vinska posoda. V obeh primerih pa je tako vino zelo neprjetno, zato skušajmo duh odstraniti. Če izvira duh po plesni od plesnivega grozdoma, ga odstranimo z večkratnim pretakanjem. S tem pride vino v dotik z zrakom in počasi izgubila duh po plesni. Ako pa je moži dobiti duh po plesnivi posodi, ga moramo pri čim večjem zračenju pretočiti v zdrav sod. Razen tega pa moramo takemu vnu dodati čistilo. Najprimernejše čistilo je Eponit (prečiščen prah lesnega oglja) ali pa Spodium (kostno oglje). Pri drcenem vnu odvzamejo ta čistila poleg duha tudi barvo. Zato smemo dati na 100 litrov vina le 30 do 35 dkg teh čistil. Iz soda vzamemo manjšo količino vina, v katerem dobro premešamo čistilo, nato pa to mešanico viljemo v som, potem pa premešamo še celotno vsebino sode, da pride čistilo čim bolj v dotik z vino. Po približno treh tednih vino pretočimo.

Druga pogosta napaka je, da ima vino duh po žveplju. Tudi tukaj sta mogoča dva primera. Ali je žveplo priselo v sod z grozdom, ki je bilo žveplano proti plesni, pa ni bilo od padavin dovolj izprano, ali pa je žveplo ostalo v sodu od prejšnjega žveplanja sode, ki potem ni bil dovolj izpran. Vino, ki ima duh po žveplju, oziroma na žvepelju vodik, zdravimo le z nekajkratnim

pretakanjem preko razpršilnika, da pride vino čim bolj v dotik z zrakom.

Pri površnem predelovanju grozja vino večkrat rjava. Rjavačenje povzročajo razni delci grozja, ki so bili dalj časa v dotiku z zrakom. To je navadno takrat, če trop stoji dalj časa v kadi, ne da bi klobuk od časa do časa z grebljico potopili. V takem primeru se razni sestavnici deli grozja — predvsem kožica — povečajo s kiskom iz zraka (oksidirajo) ter povzročajo poznje rjavačenje vina. To napako odpravimo z žveplanjem vina ali pa z dodajanjem kalijevga ali natrijevega metabolisulfita. Ako porjavljo vino žveplamo, sežigamo 1 kg žvepla na 100 l, metabolisulfita pa dodamo na 100 litrov 3–4 grame.

Tudi črenjenje vina je napaka, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Z železom pride mož v dotik običajno preko lopate pri prelaganju brozge, ker lopata ni bila preplešana z emalino barvo. Isto velja tudi za grozdni milin, stiskalnicu itd.

Kislina moža najdejo železne dele in na ta način pride v mož železo. Železo se v možu veže v železni oksidel, ta pa na zraku v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

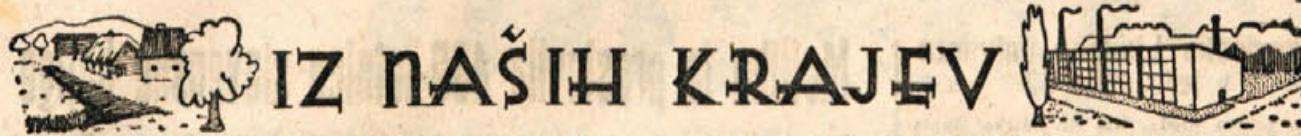
Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko razpršilnika, da pride čim več v dotik z zrakom. V nedostatu razpršilnika lahko vstavimo v pipo brezovo metlico, da teče vino preko nje v drobnih curkih in se s tem čim bolj prezrači. To ima namen, da počrni vse, kar počrneti mora, počrnelne snovi se vsedejo na dnu sode, vino pa ostane po takem postopku tudi na zraku čisto.

Končno moramo omeniti še kislino, ki jo pri mladih vinih večkrat najdemo. Tudi tukaj je krivda na nepravilnem kletjanju, ker se ni dovolj pažilo na to, da moži ne bi prisel v dotik z železom. Železo se v možu veže v železni tonut (črnito), kar povzroča črenjenje vina, kakor hitro pride na zrak. V sodu ne črni, ker ves kislina porabijo kipelne kvasnice za sebe. Vina, ki so nagnjena k črenjenju, pretakamo preko

IZ NAŠIH KRAJEV

DOLENJSKE TOPLICE

Kmetje iz okolice Dolenjskih Toplice se stalno pritožujejo zaradi slabega električnega toka. Radi bi brali Dolenjski list in druge casopise ob večernih urah, ker čez dan nimajo časa. Zvezec pa je luč tako slab, da niti pri 40-večni žarnici ni mogče brati. To se dogaja, odkar so zamenjali zice. Ker pa imajo kmetje delo tudi zvezec in ker zlasti sedaj ob dolgih večerih tako radi berojo, bi želeli, da bi bil tok toliko močan, da bi mogel pri luči hratiti in opravljati tudi druga dela.

D. G.

SE NEKAJ DROBTIN IZPOD GORJANCEV...

Zakaj tak naslov? Zato, ker bomo posredovali samo nekaj odlomkov, da boste vedeli, kako je pri nas in se vpravili, če je tudi drugod tako. Poslušajte:

Nasi otroci hodijo radi v žolo in jih redno obiskujejo, razen takrat, kadar jih starši pridrižijo doma za delo, kar se zlasti v jeseni večkrat ponavljajo. Tudi žabna trlica jih je zvabila k sebi, da so se do slike najdeli sladkega grozdja, ki je letos bogato obrodilo. To naj bi se bilo. Pa je prišla pozna jesen. V gori se je obrnil bogat stršek. Otroci so ga morali obiskati. Ali ste že ugantili, kdo je to? Pa ne, da bi kdo mislil, da je spet priselj stršek s paketi z onstran lužef... O ne, tokrat so bili zadovoljni z drogov, ki nam jih ponuja naša prelepna zemlja. Otroci so šli konjan brat. Radi ga jedo, kot mi vsi, pa naš gredo. Seveda – kdo bo branil. V svoji navdušenosti pa so šli predalec. Konjan je najbolj vabil takrat, ko je bilo treba iti v žolo. Marsiater sedež v razredu je ostal prazen. Otroci so sreči. Sili so v goro, pa so jim starši dovolili, ponekod pa se jih celo sili.

Sola bo še, konjan pa bo minil. All pa! Otroci imajo hoto, pa ne smejog pogledati vanjo, češ da jih to šola brani. To pa ne drži, saj je za to še veliko prilike. Čudni so nekateri starši, ki ne razumejo potrebe šolskega ponača. Pripeljto se je celo, da je nekdo rekel: »Kaj je treba šoli globusa, ne pa repre naj se učijo!«

Prav tako jih ne gre v glavo osmeteno solanje, čes: »Tako velikim dekletem fanta, ne pa v žolo. Čudno polmovanje.« Čim je otrok star štirinajst let, je že dovolj star in zrej, že vse zna in mu ni treba nohenega pouka več. Ko ima 14 let, odhoda in ne glede na to, če je tudi na polovici šolskega leta. Kako bi bilo na primer, če bi kmet zoral njivo samo do polovice?

Se bolj obsojanje vredni pa so starši, ki svoje otroke sploh ne pošljajo v žolo. Tako jih kradejo prilike, da bi se sicer nadarjeni otroci izboljkovali v človeški družbi koristnega člana. Kako se bo opravil odraščenim otrokom oče, ki je krv, da mora otrok štiri leta sedeti v prvem razredu? Marsiater učence se v poznejših letih kesa, da je v času solanja zamudil ugodno priliko, ker ni hodil redno v žolo in se ni učil, potem pa poskuša to popraviti, pa se več ne da. Pregovor pravi: »Ura izgubljena – ne vrne se nohena.«

Tako, za danes samo toliko, ko pa se bo v šolski torbi spet kaj nabralo, pa se kaže.

CRNOMELJ

Razsvetljave v belokranjski prestonici je nekaj svolvenčnega. Na Glavnem trgu in nad glavnim cestnim imajo precej obložene žarnice počasnosti. Ponovno je taka tema, da se ljudje zavajajo drug v druga, marsikdo pa je tudi že obležal na cesti, ki je še vedno razkovan. Po vsem mestu nini luč – ena lučka svetišča vendarle v kapelici na Glavnem trgu. Crnomeljčani

prosijo merodajne (če že ni odgovornih) ljudi, da bi vsaj v kapelico namestili močno žarnico, da bo vsaj najbližje okolico trga razsvetljena.

Nova most, dolg blizu 20 metrov, gradijo na mestu, kjer se stekata Lahnina in Doblješčanka. Bo le železobetona, pri delu pa najbolj pomagajo prostovoljci, člani sindikata na OLO. Važno razmehišče cest v Crnomelju. Grbilje in Adlešiče bo v novem mostom veliko pridobil, ker je starzi zasliši most v povojnih letih dotrajal. Povedali sta, da dajo tam slovenske žene

NOVO MESTO

Znano proizvodno podjetje obutive »Kombit Borovo« bo kmalu odpri v mestu svojo poslovnično za prodajo čevljiv in gumilastih izdelkov. Prostor za poslovnično je že prizpravljen. Trgovina bo stalno dobro založena s čevljiv najmočnejših vzorcev in z ostalimi potrebščinami.

MOKRONOG

Mokronoška mladina je v času tekmovalja za pravoslavitev obleinice ustanovitve SKOJ-evske organizacije dosegla nove lepe uspehe. Sprejela je v svoje vrste več novih članov, ustanovljeno je nov aktiv LMS v Invalidskem podjetju, prizpravili pa so tudi dobro pravslavje za obleinice. Praktična pomembla mladine se je dobro poznala tudi pri Kmečki delovni zadržki, kjer so mladinci sodelovali pri pospravljanju pridelkov.

Za pravoslavje obleinice SKOJ je mladina okrasila in razsvetlila Mokronog. Slavnostni se je udeležil mnogi prebivalci Mokronoga, ki so obuhili spomin na padle sinove v borce. Marian Hočevar je podal predlog razvoja SKOJ. Sušterški pa je govoril o delu Skolevec v Mokronogu. Od 29. članov SKOJ je padlo za svobodo 21 člana. Mladina Mokronoga nadaljuje z delom za uresničitev velikih ciljev, za katere so padli naši bojni, kateri so obnovili v tollki meri, kot navajajo v planih.

Vrnil se so na svoje nove domove. Le s težkim srcem so zapustile lepe domače kraje in svoje drage. Čelimo jim srečno pot preko morja.

Angela Zaletell

METLIKA

Pred kratkim je bil v Metliki prvi občinski zbor nove sindikalne podružnice nameščencev in našnemčencev. Na občinem zboru je bil nazvolj tudi zastopnik republike Štefanec. Pavel Jančar, ki je poddaril pomen sindikata drž. nameščencev. Izvoljen je bil odbor podružnice, ki mu predseduje Jože Janečič, tainica pa je Karla Jaklič. Izvoljen je bil tudi nadzorni odbor.

Člani podružnice so na občinem zboru sklenili, da bodo novezzali v organizacijo vse našnemčencev in učnščencev in okolice. Vključili se bodo v kulturno umetniško društvo v Metliki, pomagali bodo mladini v predvojnski vzgoji, organizaciji ZB pa s predavanji. Sodelovali bodo tudi v fizičnem in športnem društvu Metliki, ki ga je treba poštovati. Napovedali so vsem ostalim sindikalnim organizacijam v Metliki tekmovanje na čast 10. občinske ustanovitve JA.

SMARJETA

Krajevni ljudski odbor Smarjeta, ki je bil izvoljen leta poleti, je krepko pritrljil za delo. Odbor ima vredne seje in posveča veliko pažnje zlasti komunalnim zadevam krajine. Med skleniti zadeli se je: Popravila pokončana, ureditve trga v Smarjeti, popravila vasiških potov in cest. Na eni zadeli se je razvrljali tudi o popravilu vodovoda. Sklenili so uvesti za vse ta dela kramenski samoprsnevec, ki popravi se na bodo tem pogovorili na zborni volvcev, kateri bodo sedaj redno sklicevali. Sklenili so tudi, katerega je izsilil Bartolome.

S. K. Triglav (Kočevje) : Garnizon Ribnica 6 : 2 (3 : 0)

SMIHEL PRI NOVEM MESTU

Pred kratkim so se vrstile v Ameriko slovenske žene, ki so obiskale Slovenijo po dolgih letih ločitve od stare domovine. Tudi v Smihelu sta nas obiskali dve, ki sta nam prinesli pozdrave in darila srodnikov. Gospiča Angela Rozman je predsednica progresivnih žena, gospa Helena Kostigar pa je članica »Stoge«. Oba sta delavni in skrbni ženi, ki nista pozabili na naš okraj. Govorile smo o ženskih organizacijah v Ameriki. Povedali sta, da dajo tam slovenske žene

TOVARNA UCIL V CRNOMELJU

vam je pripravljena nuditi razna učila v zameno za stare, čiste krpe, ki jih nujno potrebujemo pri proizvodnji učil. — Pogovorite se o tem in zbirajte krpe! Z učili si boste olajšali pouk. O nabranem materialu nas obvestite, da se dogovorimo zaradi prevoza in plačila

vsake mesec po 25 centov v svojo organizacijo, da pogosto prirejajo mitinge in druge prireditev, da veliko sivajo, plietajo in zbirajo darila za vojne sirote v starci domovini. Na sestankih prebirajo pršino. In zavale za prejetje dobre. Tudi v Smihelu. Vrnil vas in drugim so poslate na osnovne šole vse pakete. Spoznali so pa na svojem obisku, da nekateri niso potreben v tollki meri, kot navajajo v planih.

Vrnil se so na svoje nove domove. Le s težkim srcem so zapustile lepe domače kraje in svoje drage. Čelimo jim srečno pot preko morja.

PREŽEK

Lani 2. decembra je »Dolenjski list« objavil obširni članek pod naslovom »Ne puščimo, da bi razpadel spomenik«. Pisec K. B. je obdelal vprašanje razpadanja kulturnega spomenika – gradu Prežek. Skoraj po enem letu je vprašanje še vedno na mrtvi točki. Obnovilo se ni niti, baje pa je bil že odobren nekak kredit za obnovitvena dela. Potreben je bilo vsekakor grad zadržiti in ga obnoviti, za prvo silo pa naj se ga vsaj – prekriva. Krasne kleti, krasni nima vsa šentjerneška okolica, bliskoščišča za razne shrambe. Ali bomo iz leta v letu ponavljali »klice vpijajočega v puščavo!« A. Z.

FIZKULTURA • ŠPORT SAH

S. K. Triglav (Kočevje) : Garnizon Ribnica 6 : 2 (3 : 0)

7 tisočakov na mesec je bilo slasčičarskemu pomočniku Josipu Palkoviču iz Novega mesta premalo. Rad bi se preselil v boljše razmere, kjer se da več zaslužiti. Dogovoril se je s svojim bivšim stanovcem Golitem na Reki, da mu bi za nagrado 50 tisočakov prekrbel vodica, ki naj bi ga spravil čez mejo. Na dogovorenji sestanku pa vodica ni bilo. Palkovič je ostal brez 59 tisočakov, okrajsko sodiščo v Novem mestu pa ga je zaradi nezakonitega poizkušanja prekorakenje državne meje obosodoilo na leta dve.

Zaradi neodanega žita se je zagovarjal pred sodniki okrajskega sodišča pretekl k teden. Lili Zalokar iz Vrhca pri St. Jernej. Od 320 kg predpisa je oddala le 56 kg soržice. Po njenem mnenju so se pri intervjavi žita »dogajala nezasiljane krivice. Zaradi tudi sama prepričila izterjavo, ki je tudi sama prepričila izterjavo administrativno izterjavo, pri čemer je pomagal tudi sin. Obsojena je bila na 10.000 din denarni kazni in mesec dni zapora, po dvojno za dve leti. *

S koso v roki je hotel preprečiti izterjavo 115 kg neodanega zaostanka žita posnetnik Franc Skof iz Gor. Vrhpolja pri St. Jernej. Zato je bil obsojen na mesec povojne zapora in plačilo 100 din povojne.

ZA ENO NICLO IN PET CRK – 15 MESEČEV ZAPORA

Dasi starci komaj 23 let, je Alojzija Žužek iz Zagrada pri Skocjanu po svoje izredno bistrovemu. S tem, da je napisala eno nabo in pet črk, je najprej zaslužil

Gibanje prebivalstva

V okraju Trebnje

V mesecu oktobru 1951 se je v trebanjskem okraju rodilo 82 otrok, od teh 15 dečkov. Umrlo je 21 oseb, porok pa je bilo 18.

Porodili so se:

Sin posestnika Pungerčar Franc iz Mirne v Hočevar Marija, hči posestnika iz Mirne vasi. Kmet Medved Franc iz Sela-Sumberka in knačka delavka Kastelje Marija iz Sela-Sumberka. Kmet Golob Franc iz Velikega Loka in kmečka delavka Novak Marija iz St. Lovrenca. Sin posestnika Šotlar Lovrenc iz Catele in hči posestnika Korele Alojzija iz Velikega Loka. Kmet Štrek Franc iz Dobrniča in hči kmet Legas Ljubomila iz Žužemberka. Miljetnik Karelko Henrik iz Dobrniča in kmečka delavka Zupando Stanislava iz Mirne. Kmečki delavec Božič Anton iz Trebnjega in kmetovlka Muren Marija iz Dobrniča. Čevljari Kočelj Anton iz Sela-Sumberka in hči posestnika Triplet.

Cestitamo!

Mikičevič Rozalija, upokojenka, 88 let, Sv. Kriz; Ojstršek Marta, dojenček, 5 mesecov, Trebnje; dvojčka Udoči Cirila in Metid, dojenčka, 1 mesec, Trebnje; Majzelj Franc, kmet, 78 let, Trebnje; Hiebov Alojzij, zelenčni upokojenec, 97 let, Dol. Nemška vas; kmet Zakravšek Ignacij, 73 let, St. Jurij; Rupert: Osen Marija, gospodinja, 78 let, Sv. Kriz; Rappi Anton, upokojenec, 76 let, Sv. Kriz; Kozlevčar Karolina, gospodinja, 74 let, Dobrnič; Tomšič Frančiška, gospodinja, 65 let, Dobrnič; Kostanjevec Andrej, kmet, 79 let, Bistrice; Draksler Rudolf, višji gozdni tehnik, 48 let, Bistrice; Jeraj Ignacij, sin kmeta, 10 ur. Vel. Gaber; Zoro Marija, užitkarica, 73 let, Vel. Gaber; Bregar Matija, gospodinja, 68 let, Vel. Gaber; Ambrož Jurij, užitkar, 73 let, Tržišče; Dolinar Mihael, sin kmeta, 19 dni, Sela-Sumberk; Stremec Anton, sin kmeta, 8 let, Sela-Sumberk.

Za večji razmah letalstva na Dolenjskem

Delo novomeškega Aerokluba od ustavnove daje ni potekalo tako kot bi bilo treba. Prejšnje uprave kluba razen redkih posameznih izjem niso bile delavne, da bi se pomembne veje ljudske tehnike kar najbolj razširila. V upravah so bili ljudje, ki niso imeli ugleda med ljudimi in zato seveda tudi niso mogli vzbudit med članovom zanimanja za cilje letalstva. Leta so potekala, da niso primarji način z mirne točke, ni se organizacijsko krepljalo, niti so pomaknili naprej.

Raznahn so oviral tudi objektivne težave. Stalno manjka primernih prostorov za delovanje organizacije. Modelarji, naši bodoci piloti, se ves čas svojega obstoja zamenjejo prostora, kjer bi lahko v primerem okolju izdelovali modele. Sedanj prostori v vlažni, zdravju škodljivi kleti, nikariso primerni za mlade modelarje. Morda bi se navzelo vsej stanovanjski krizi našel prostor, kjer bi ljudjem letalstva lahko načelno prostor za svoje izživljivanje?

Jadransko letalstvo ni zadavalo na nih manjše težave. Pomembna pridobitev za nadaljnji razvoj jadranskega letalstva in na predtek Aerokluba je zgraditev velikega hangaria v Prečni pri Novem mestu. Tam bodo pripravljeni vsi prostori za jadransko šolo, pisarnice, garaze, delavnice, skladisca in stanovanja za tečajnike. Hangar je zgrajen v surovem stanju, po dograditvi pa bo postal resnični center jadrastva na Dolnjem.

V oktobru je dosedanje vodstvo Aerokluba zamenjal nov odbor, v katerem so predstavniki iz Ljubljane. Starši 68 let; Požek Danica, otrok iz Metlike, star 14 let; Kabur Sandur, pojedeljek iz Radovice, star 65 let; Režek Bara, pojedeljek iz Radovice, star 67 let; Jurjevič Martin, otrok iz Radovice, star 3 meseca; Strelj Peter, kmetovlavec iz Predgrad, star 44 let; Lukanci roj. Lavrenčič Frančiška, kmetovlaka, star 65 let, Sinji vrh; Jerman Janez, posestnik iz Toličje, vrha, star 75 let; Lilenčič roj. Matkovič Frančiška, kmetovlaka iz Dobliča, star 60 let; Bukovec Janez, posestnik iz Dobliča, otrok, star 1 mesec; Doblič Štefan, posestnik iz Crnomelja, star 51 let; Klemenc roj. Gregorij Katarina, užitkarica iz Crnomelja, star 82 let; Rogina roj. Klobušar Ana, užitkarica iz Dragatuša, star 79 let; Dražumerič Janez, posestnik iz Dragatuša, star 69 let; Jankovič Mihael, kmetovlavec iz Dragatuša, star 75 let; Derdanc roj. Pišč Katarina, užitkarica iz Šemšice, star 82 let; Mantelj roj. Kambič Marija, užitkarica iz Šemšice, star 85 let; Stražar roj. Jakofčič Marija, kmetovlaka, iz Gribelj, star 83 let.

Porodilo se je v mesecu novembra 9 parov, in sicer:

Stipetič Albin, nameščenec iz Crnomelja, in Janežkovič Olga, nameščenec iz Radovice, Jaklič Anton, krojaški pomočnik iz Rosalnice, Mirešič Franči, čevljarski pomočnik iz Murske Sobote, in Zugelj Martina, trgovska pomočnica iz Rosalnice. Makovec Kolomen, gozdni delavec iz Murske Sobote, in Fuzina

Visok življenjski jubilej zaslужnega moža

Pet dni pred praznovanjem 90-letnici rojstva smo obiskali v Novem mestu znanega narodnjaka, upokojenega živinodržavnika tovariša Otmarja Skale sta-rejšega. Ob našem obisku je sedel za pisalno mizo in — kot načas — preberal Dolenjski list. Skoraj mladeničko čil, izredno dobrega spomina in živahnih kreštenj napravila tovariš Skale vtiš, da mu nihče ne bi prisodil križev.

Jubilant Otmar Skale se je rodil 16. novembra 1861. leta v Ljubljani kot sin živinodržavnika in predavatelja na veterinarski šoli. Solo je obiskoval v Ljubljani in v Celju. Leta 1879. je na Dunaju končal veterinarsko fakulteto in odštel enoletni prostovoljni vojaški rok. Leta 1884 v mesecu decembru je bil nastavljen za državnega veterinarja pri okrajnem glavarstvu v Novem mestu. Tu službo je opravljal celih 42 let — vse do upokojitve leta 1926.

Otmar Skale pa ni bil samo uslužbenec. Kot zaveden narodnjak se je poleg službe udejstvoval pri vseh naprednih društvenih in organizacijah. Celih 40 let je bil pomožni učitelj na kmetijski šoli na Grmu, kjer je predaval vsak teden dvakrat. Bil je vrsto let občinski odbornik, ustanovni član Sokola, član Mestne hranilnice, Čitalnice, pevskega društva in pod. Življenjsko družino si je poiskal v znani Brunarjevi družini na

Bregu, ki pa mu je umrla že leta 1923. Od ožjih svojcev ima živi še dve hčerkki, od katerih mu ena gospodinji, druga pa je vdova po sodniku Kobetu. Sin je prav tako že upokojen okrajni glavar, trenutno pa dela kot okrajni arhivar v novomeški Študijski knjižnici.

Kot edini veterinar v celiem okraju je imel tovariš Skale naporno službo. Bolezni pri živini so bile takrat kot pogoste. Najhujše med njimi so bile slinavki in parkljevke ter svinska kuga. Leta 1908 so začeli uporabljati cepivo proti svinski rdečici. Se danes se dobro spominja, koliko je bilo med rejeci odpora proti tej »novotvariči«. Kljub temu so kmalu spoznali korist cepiva in je sam vsak leto cepil od 1500 do 2000 prasišč. Potovanje po okraju takrat ni bilo tako lahko kot danes. Edino prometno sredstvo je bil voz in pa lastne noge. Naporna potovanja in redno življenje sta edina »recepta« — kot sam zatrjuje — da je doživel tako lepo starost. Med nemško okupacijo so ga belogradisti zaprli. Nemci pa so ga po treh dneh izpuštili.

Devetdesetletnika Skale šteje med svoje dopisnike tudi Dolenjski list, za katerega je napisal že več zgodovinskih stvari iz Novega mesta. Prav govor je tovariš Skale najstarejši dopisnik v Sloveniji, če ne v celi državi.

Zeljam številnih prijetijev in znanec, ki si jih je tovariš Skale pridobil v svojem plodnem življenju, pridružuje tudi uredništvo Dolenjskega lista iskrene čestitke:

Se na mnoga leta!

Uvozili bomo precej potrošniških predmetov

Zvezna vlada je dodelila podjetju »Jugotehnac« v Beogradu poseben kredit za uvoz različnega blaga za široko, potrošnjo iz sredstev centralnega deviznega fonda. »Jugotehnac« je že kupila v tujini večje količine nujno potrebnega potrošnega blaga, ki ga naše tovarne ali še ne izdelujejo ali pa ga imamo nazivje domači proizvodnji premalo. Med drugim je podjetje že uvozilo 8 milijonov kosov britvic za brivske aparate in 3 milijone svinčnikov vseh vrst, v kratkem pa bo še

POZNATE NOVO KNJIGO O POLJSKIH RASTLINAH!

Po stoletju je že minulo, odkar je izala knjiga, ki jo obnavljala vse naše poljske rastline (Rohrman: »Posebno poljedelstvo«). Po vojni so izile tri knjige, ki opisujejo posamezne kulture (Ing. Sadar: »Naša žito in »Strošnice«, Ing. Repanšek: »Krompir«), najnoveljsa knjiga, Ing. Sadarja na obnavljana vse ostale poljske rastline na naših tleh, kakor jih označuje naslov. V priljetniku slogu nam opisuje avtor knjige »Ojnicice, korenovec, predvino in hmelj« vsako posamezno rastline, koju kaže tistim, ki bi radi pridelovali rastline, katerih doslej niso (reprezentant, kompljic, tobak itd.). Hvaležno branje pa bo za vsakogar, ki se ukvarja s kmetijstvom ali ga to vsaj zanima. Se posebej bo knjiga zaračila vse strokovne dogumanosti primerna za študij.

Nepotrebni stroški

»Že spet opomin!« se je že nekateri zamudniki, ko dobivajo ponovne opomine za še neporavnane zaostanke naročnine za »Dolenjski list«. Poleg zneska, ki ga dolgujejo na naročnini, jim moramo seveda pristevati tudi opominske in ostale zamudne stroške, ki so zdaj še posebno občutni zaradi povišanja poštne tarife. Kdor plačuje list pravčasno vnaprej, teh stroškov nima. Ne čakajte zato ponovnih opominov, temveč takoj nakazite zaostalo naročnino do konca decembra 1951, če želite tednik nemoteno prejemati. Zamudnike bomo ponovno opominjali; vsi opominski, ostali in odvetniški stroški pa bodo šli izključno v breme nerednih plačnikov.

Uprava Dolenjskega lista

uvorilo 25 milijonov britvic in 1 milijon svinčnikov. Podjetje je poleg tega uvozilo 8 milijonov ročnih igel za šivanje in 200.000 šeeth za zobe; do konca leta 1951 pa bo uvozilo še 42 milijonov ročnih igel za šivanje, 120.000 igel za pletenje in 2 milijona igel za šivalno stroje. Poleg tega bo »Jugotehnac« uvozilo še 40.000 škarj, za obrezovanje sadnega drewna, 30.000 kosov raznega orodja za obdelavo lesa, 3000 specjalnih klešč za električarje, 8000 kombiniranih klešč, 10.000 francoskih ključev in 10.000 zavijacev za vijke. Za široko potrošnjo pa bo v novembru in decembru 1951 uvoženih še 71.000 brivskih aparatov, 1000 strojekov za brušenje britvic, 54.000 škarj za gospodinjstvo, trgovine in krojače, 17.500 strojev za striženje las in 34.000 nožev za britje (britev).

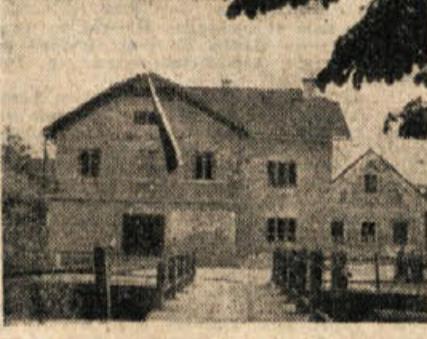
Konferanca Ljudske prosvete v Dol. Toplicah

Okraini odbor Ljudske prosvete v Novem mestu je 4. novembra sklical v Dolenjskih Toplicah konferenco Ljudske prosvete. Povabilo so se odzvali zastopniki kulturno-umetniških društev Dol. Toplice, Vavta vas in Poljane, izostali pa so zastopniki iz Gor. Sušči in Soteske.

Razgovor je tekel o splošni problemati Ljudske prosvete, o tečajih, ki naj bi bili praktičnega značaja in privlačni, vmes pa naj bi bila politična

krov raznih strok, ki so obljudili, da bodo predavalni na podeželju. V novembru morajo imeti vsa KUD občne zbrane in proslave 400 letnice slovenske knjige. Najprimernejša proslava bi bila dobro urejene knjižnice in čitalnice. Zastopniki KUD so poročali o dosedanjem delu in sklenili, da se v drugi polovici prične s prosvetnim delom.

V Dol. Toplicah, kjer je dobro urejen zadružni dom, so že sestavili načrt dela. Imeli bodo kuhrske ter prikrojevalni tečaj in prosvetno šolo. Tudi Ljudska univerza, ki deluje že več let, bo te dni pričela z rednimi predavanji. Knjižnica redno posluje v zadružnem domu. Igralska družina se pripravlja na vaje za razne nastope. V zadružnem domu imajo tudi kino, ki trikrat na teden predvaja filme. D. G.

Zadružni dom v Dolenjskih Toplicah

predavanja in razna dnevna vprašanja. Dalje o Ljudskih univerzah, knjižnicah in čitalnicah, ki naj bi bile pri vseh KUD. Okraini odbor Ljudske prosvete je pridobil že več predavateljev-strokovnjake.

Sindikalno gledališče v Novem mestu stopa v novo sezono

Ocenjevalec, ki tehto delo novomeškega sindikalnega gledališča v preteklih sezonah, ne more biti povsem zadovoljen z doseženimi uspehi, niti ne prehudo razočaran. Ni povsem zadovoljen, ker bi bilo gledališče lahko dalo vsaj še eno delo na oder. Učeno žene pa ne pomaknilo že skoraj v letoto. Ni prehudo razočaran (če pozna težave z odrom v Novem mestu), saj smo vendar videli tri premiere: Lažnica (Goldoni), Globoke so korenine (Gow — D'Uzzo) in Učene žene (Moliere). K temu je treba pristeti še nekaj obrobnih stvari (Gorjanska bajka, Rdeča kapica, Vaščani, Kovačev študent, kakor tudi ponovitev Desetega brata). Morda malec preskriveni repertoar za mesto, ki hoče biti dolenska metropola in nositi tudi »zastavo« kulturne; sicer je pa tudi odnos mesta do svojega gledališča bolj skromne narave — to vidimo iz neizpolnjenih želja glede dvorane in odra, kakor tudi podpor: odbor SKUD »Dušan Jereb« zeman prosi in trka na merodajna srca, ko se krši v primežu finančnih težav. Še slabši je pa odnos sindikatov. Sindikalno gledališče je lepo ime, toda sindikati so povezani z njim rahleje kot s paječinom, tako da je pravzaprav: nomen et omen! Ta ali oni sindikat bi bil kdaj lahko ustregel s kakim prevoznim sredstvom, da bi šla gledališča družina kam gostovat (tako delajo sindikati drugod), pa smo naleteli na gluha ušesa. Neki sju-

dikat je SKUD celo tožil, ker je bil v zaostanku plačila za prevoz! Zato se nikakor ni čuditi, da se Novomeško gledališče ne more razviti, kakor bi se lahko, bolj se je čuditi igralcem, da vztrajajo in osamelji, po svojih močeh, »rinejo« v klanec voziček Novomeškega gledališča.

Toda kakor povsod, velja tudi tukaj: Korajža velja: In s tako korajžo stopa gledališča družina v novo sezono. Pravzaprav bi moral biti prva igra že ob proslavi 400 letnice slovenske knjige: obljudeni Veseli dan ali Matiček se že v (v starem jeziku). Toda režiser, ki se je bil dela lotil z vso vremenu (prof. Dobrošek) je moral v bolniču, naslednika pa ni dobil. Ker bi imela ta predstava svoj pravi pomen in namen le takrat, jo je zdaj uprava gledališča črtala z reperatoarjem.

Tako bodo Novomešani videli za otvoritev nove sezone tragedijo Franzza Grillparcerja s privlačnim naslovom: Ljubezni in morja valovi. In je prav, da se tudi Novo mesto seznam z delom največjega avstrijskega dramatika Grillparcerja (1791—1872), čigar drame imajo tudi v merilu splošne dramske književnosti še dandanes svojo tehtno ceno. Grillparcer je napisal lepo število zgodovinskih dram (Kralja Otokarja sreča in konec, Libuša, Zvesti sluga svojega gospoda, Judinja iz Toledo) in pa dram

DOLENJSKI LIST

Novomeška Ljudska univerza v letu 1951/52

Po prvem predavanju dr. Mirka Rupla ob 400-letnici slovenske knjige je pretekel sredno predavanje v dvorani Doma ljudske prosvete v Novem mestu predsednik odbora Ljudske univerze prof. inž. Ivo Zobec o zanimivem vprašanju: »Technika — velesila.« Tehtno predavanje je spremljalo tudi nekaj slik s sklopoptonom, žal pa ni Ljudska tehniku ugotovila preskrbel obljudiljenega filma. Predavanje je poslušalo blizu 90 odstrel in nad 180 dijakov gimnazije, učiteljev in ekonomika v tečajnem letu 1951/52.

Ljudska univerza obeta letos spet vrsto zanimivih predavanj. Sodelovalo bodo zdravnik, politični delavci, gospodarski strokovnjaki, znanstveniki, prosvetni delavci in podobno, kar jamči za kakovostna in privlačna predavanja. Ob začetku predavanja pa je treba sindikatom v Novem mestu požejati na srečo staro resnico, da brez znanja ni napredka! Na predavanju »Technika — velesila« je bilo izmed 90 odstrel poslušalcev morda osem ali devet delavcev. Maribor je bilo zanimivo predavanje namenjeno v prvi vrsti mladini, nato pa delavcem in našemčanskim našiščem.

Domovina je posejana z grobovi padlih partizanov, talcev in žrtv, ki sta jih domači izdajstvo ali nasilnost okupatorjev spravila v preogni grob. Neizmerno je morje gorja, ki so ga italijanski fašisti zapustili v svojem nestavnem razstrelijanju rimske kulture na naših tleh od leta 1941 do 1943. Ropanje, požig, posiljava, umori, streljanje nedolžnih ljudi, starcev, mladince, mož in žena — tak je obradun rimskih in bajonetov v roki pričnali s civilizacijo barbarškim pastirjem na Slovenskem. Grobovi jih obtožujejo. Zaman rohajo danes starci in novopečeni fašisti na najvišjih mestih v Italiji o »svetih pravilih« na krvivo potegnjeneh mehjih. Žrtve, solze sorodnikov, sveže preražene gomile in naši krik po pravici, odločnosti in vtrajnosti, da ne bomo nikdar nikomur dalj tegu, kar je naše — vso to jih obdoljuje pred našim narodom in pred narodi vsega sveta.

Ljubil si domovino, delal si za njeno osvoboditev, bil si za njo žrtvan. Pošten si bil, zato si veroval v poštosten drugih. Prav to pa je bilo zate usodno. Našel se je človek, ki je v svojem težkem položaju prodal Tvoje

Metlika je proslavila 400-letnico slovenske knjige

V četrtek, 8. novembra, je tudi častilna Metlika priredila proslavo 400-letnice slovenske knjige in pokazala, da se zaveda pomena te naše velike kulturne in narodnosti obletnice.

Proslava sta pripravila KUD »Engelbert Gangelt« in Ljudska univerza in jo združila z literarnim večerom.

Na lepo okrašenem odu s Trubarjevo podobo je najprej spregovoril ravnatelj gimnazije Nada Gostič ter v kraju pa jednaten govor orisala Trubarjevo delo v pomen reformacijske književnosti za slovensko kulturno rast. Nato so nastopili trije književniki z rečitacijami svojih del.

Prvi je bil svoje pesmi pesnik in prevajalec Severin Sal, sledila sta mu pripovednik Jože Dular in Lojze Zupanc. Dular je bil dva odломka: Poludni utrinki, košček življenja iz okupirane Ljubljane, in pa letopisno črtico o velikem požaru v Metliki (odlomek iz zgodovinskega romana o Metliki). Lojze Zupanc pa je predstavljal občinstvu s krepoljeno zgodbo iz vojnega let v Beli krajini: Kravata stena. Poslušali so književnike bogato nagradili z aplavzom.

Med recitacijami je igral orkester KUD, ki kaže vedno lepo razvoj, in tako pripravil temu spominskemu večeru še slavnostnejše razpoloženje.

Poslušalec se je bilo nabralo kar lepo število; vmes sta bila tudi sekretar Okrajne komisije KPS in predsednik

KUD, ki je bil izvoljen: prof. dr. Ivo Andoljšek.

Med prvim nalogam je pedagoški aktiv sklenil obdelati: vprašanje nizje organiziranih sol (eno v dvorazrednic, vprašanje nizjih gimnazij, vprašanje šole učencev v gospodarstvu in odnos šole do delavcev. Posebej bo obdelano tudi vprašanje vključevanja mladih v razno organizacije. Dočleneni so bili članici aktivista, ki bodo nakanje obdelovali svoja dogajanja tudi zagovarjali.

Med prvimi nalogami je pedagoški aktiv sklenil obdelati: vprašanje nizje organiziranih sol (eno v dvorazrednic, vprašanje nizjih gimnazij, vprašanje šole učencev v gospodarstvu in odnos šole do delavcev. Posebej bo obdelano tudi vprašanje vključevanja mladih v razno organizacije. Dočleneni so bili članici aktivista, ki bodo nakanje obdelovali svoja dogajanja tudi zagovarjali.

V pedagoški aktiv so bili izvoljeni: prof. dr. Ivo Andoljšek, za predsednika, tovariški Godnikova za tajnika, in tovariški Ivan Grašič za blagajnik.

D. Gr.

Med prvimi nalogami je pedagoški aktiv sklenil obdelati: vprašanje nizje organiziranih sol (eno v dvorazrednic, vprašanje nizjih gimnazij, vprašanje šole učencev v gospodarstvu in odnos šole do delavcev. Posebej bo obdelano tudi vprašanje vključevanja mladih v razno organizacije. Dočleneni so bili članici aktivista, ki bodo nakanje obdelovali svoja dogajanja tudi zagovarjali.

Med prvimi nalogami je pedagoški aktiv sklenil obdelati: vprašanje nizje organiziranih sol (eno v dvorazrednic, vprašanje nizjih gimnazij, vprašanje šole učencev v gospodarstvu in odnos šole do delavcev. Posebej bo obdelano tudi vprašanje vključevanja mladih v razno organizacije. Dočleneni so bili članici aktivista, ki bodo nakanje obdelovali svoja dogajanja tudi zagovarjali.

Med prvimi nalogami je pedagoški aktiv sklenil obdelati: vprašanje nizje organiziranih sol (eno v dvorazrednic, vprašanje nizjih gimnazij, vpraš